

Motion till riksdagen 2022/23:1049

av **Mikael Dahlqvist och Lars Mejern Larsson (båda S)**

Digital diskriminering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en statlig e-legitimation, i syfte att säkerställa att personer med funktionsnedsättning eller andra ges tillgång till en tillgänglig lösning som även kan användas av ställföreträdare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det kan inte vara meningen att personer med funktionsnedsättning eller andra som har svårt med digitala tjänster ska få det svårare att delta i samhällslivet. En av digitaliseringsens många styrkor är flexibilitet och anpassningsbarhet. Identifiering med e-legitimation, såsom bank-id och andra digitala identifieringstjänster, är i dag en självklarhet för de flesta människor. På relativt kort tid har dessa digitala tjänster blivit en förutsättning för att man snabbt ska kunna sköta sina vardagliga ekonomiska ärenden. Vi betalar snabbt och enkelt våra räkningar, bokar vårdtider och köper biljetter med mera.

För en person med autism eller en intellektuell funktionsnedsättning är det digitaliserade samhället dock många gånger svårtillgängligt och i flera fall oåtkomligt. Man har ingen e-legitimation då den upplevs som svår att skaffa och använda. I och med den snabba digitaliseringen har exempelvis sjukvården, myndigheter och banker flyttat över allt fler funktioner till att hanteras digitalt. Att inte kunna identifiera sig på nätet försvårar eller förhindrar användandet av viktiga funktioner och tjänster som är kopplade till den egna personen. I praktiken innebär det att dessa personer inte kan utföra helt nödvändiga uppgifter som att betala sina räkningar men också att man utestängs från nöjesliv och många fritidsaktiviteter.

För den som har en god man med ansvar för sina juridiska och ekonomiska angelägenheter blir situationen än mer komplicerad. Banker vägrar att utfärda ett bank-id till personer som inte kan underteckna själva utan företräds av en god man. En god man kan heller inte använda sin huvudmans e-legitimation, även om huvudmannen samtycker. I

dagsläget är det bankerna som utfärdar bank-id. I och med att bankerna är privata företag och bank-id är en banktjänst har de inte någon skyldighet att utfärda ett bank-id till alla som vill ha det.

Sveriges digitaliseringspolitik är tydlig. Det övergripande målet är att Sverige ska inta en framstående position i fråga om att använda digitaliseringens möjligheter. De pågående satsningarna glömmar dock bort personer med olika funktionsnedsättningar och de förutsättningar som behöver vara uppfyllda för att digitaliseringen ska bli tillgänglig och användbar för alla. Som utvecklingen är nu riskerar en stor grupp av personer att stängas ute från centrala delar av samhället och bli alltmer isolerade.

Digitala tjänster behöver utformas så att alla kan använda dem och man behöver säkerställa att alla kan vara delaktiga i samhället även om man har en funktionsnedsättning. I dag finns det en betydande och snabbt växande digital klyfta mellan personer med och utan en funktionsnedsättning. En av digitaliseringens många styrkor är flexibilitet och anpassningsbarhet. Låt oss utnyttja detta så att alla människor kan ta del av digitaliseringen på lika villkor.

Mikael Dahlqvist (S)

Lars Mejern Larsson (S)